

3176 Üst Gastrointestinal Endoskopik İncelemelerinin Değerlendirilmesi

Dr. M. Kadir AKSÖZ, Dr. Z. Abidin ALTINAY, Dr. Belkıs ÜNSAL, Dr. Nafi YAZICIOĞLU,
Dr. Bülent KARA, Dr. Himmet KARACA, Dr. Sadun KOŞAY

Özet: İADH GE kliniğinde yapılmış olan 3176 üst GIS endoskopisinin retrospektif olarak değerlendirilmesi yapılmıştır. İncelemelerin %19.9'u normal olarak değerlendirilmiş, %78.6'sında bir veya daha fazla patoloji saptanmış ve %1.4'ünde ise tetkik çeşitli nedenlerden dolayı tamamlanamamıştır. Gastrit ve duodenum deformasyonu en sık görülen patolojilerdir. Mide ülserinin duodenum ülserine oranı 1/1.55; mide ülserlerinin de %12.5'i malign olarak değerlendirilmiştir. 393 kanser olgusunun %76.6'sının mide, %20,3'ünün özofagus, %3.1'inin duodenum kökenli olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Endoskopi, özofajit, ülser, kanser

Üst GIS hastalıkları fiberoptik endoskopun bulunup yaygın olarak kullanıma girmesinden bu yana hem daha iyi tanımlanmış hem de çeşitli olarak artmıştır. Burada özellikle benign-malign mide ülserlerinin ayırd edilmesi, gastritlerin endoskopik ve histopatolojik özellikleri ile tanımlanması, çeşitli boyama yöntemleriyle prekanse-röz lezyonlar ve erken kanserlerin tanımlanması konusunda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Diğer yandan diyagnostik amaçlı kullanımlar yanında skleroterapi, polipektomi gibi terapötik yöntemlerin de giderek daha sık kullanılması konunun önemini artırmaktadır (1). Bu çalışmada kliniğimizde yapılmış olan endoskopik incelemeleri retrospektif olarak inceleyerek varılan tanıları diğer çalışmalarda elde edilen sonuçlarla karşılaştırmaya çalıştık.

Summary: THE EVALUATION OF 3176 UPPER GASTROINTESTINAL ENDOSCOPIC EXAMINATIONS

A retrospective evaluation of 3176 upper gastrointestinal endoscopies performed in the Gastroenterology clinic of İzmir Atatürk Government Hospital was made. 19.9% had normal appearances, 78.6% showed at least one pathology and 1.4% patients could not tolerate the examination. The most common lesions seen were gastritis and the deformity of the duodenum. The gastric / duodenum ulcer ratio was 1/1.55; 12.5% of the gastric ulcers were malignant. 76.6% of the 393 malignancies originated from the stomach while 20.3% from the esophagus and 3.1% from the duodenum. The most common lesions seen in the esophagus were esophagitis and varices.

Key Words: Endoscopy, esophagitis, ulcer, cancer

MATERYAL ve METOD

Hastanemiz Gastroenteroloji kliniği endoskopi laboratuvarında 1988 Ocak-1992 Aralık tarihleri arasında yapılmış olan 3176 üst GIS endoskopi tetkikini inceledik. Tetkiklerin hepsi Olympus GIF XQ20 ile yapılmıştır. 2016'sı erkek 1160'ı kadın hastaların tümü 12 saatlik açlıktan sonra, bazılarının sedasyon uygulanmak kaydı ile topikal farenks anestezisini takiben endoskopik incelemeye alınmışlardır. Malignite tanıları endoskopik görünüm ve histopatolojik incelemeler sonucunda konulmuştur.

BULGULAR

Toplam 634 hastanın (%19.9) endoskopik muayeneleri normal olarak değerlendirilmiştir. Bunlardan 304'ü kadın 330'u erkektir. 45 hastada (%1.4) anksiyete, tolerans yetersizliği ve koope-

Tablo I: Hastaların dağılımı.

	Olgu sayısı	%	Erkek	Kadın
Normal	634	16.0	330	304
Özo. hast.	814	20.6	505	309
Mide hast.	1216	30.7	805	411
Duod. hast.	1252	31.6	850	402
Yetersiz	45	1.1	28	17

rasyon kurulamaması gibi nedenlerden dolayı muayene tamamlanamamıştır. Tüm olguların hastalık tanılarına göre dağılımları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Mide ülseri duodenum ülseri oranı 1/1.55; mide ülserlerinin de %12.5'i malign olarak değerlendirilmiştir.

393 kanser olgusunun %76.6'sının mide, %20.3'ünün özofagus, %3.1'inin duodenum kökenli olduğu saptanmıştır.

TARTIŞMA

Ülkemizde GIS hastalıklarının epidemiyolojik verilerinin yeterli düzeyde olmaması klinik uygulamalarımızı retrospektif olarak değerlendirmeye zorunluluğunu gündeme getirmiştir. Bu düşünce ile son birkaç yıl içinde yapılan 3176 üst GIS endoskopisinin genel dökümünü yaparak görülen patolojilerin sıklığını araştırdık. Ça-

lışmamızda dikkatimizi çeken bir nokta endoskopik tetkike alınan hastaların yaklaşık 2/3'ünün erkek olması olmuştur. Kanımızca bunun 2 nedeni olabilir; birincisi ülkemizin sosyoekonomik ve kültürel yapısı nedeniyle erkeklerin daha sık ve erken hekime başvurmaları, ikincisi ise endoskopik inceleme gerektirebilen GIS patolojilerinin erkeklerde daha sık görülmesidir. Bu konuya araştırmalarında Dr. Ateş ve ark. da değinmektedirler (2).

Endoskopik incelemelerin sonucunda %19.9 olgu normal değerlendirilmiştir. Bu oran T.Y.İ.H., Hacettepe ve Sudan'da yapılan çalışmalarda bulunanlara göre düşük (2,3,4); ABD ve Kuveyt'teki çalışmaların sonuçları ile aynı düzeydedirler (5,6). Patoloji tespit edilen olguların %25.6 kadarını özofagus, %38.3 kadarını mide, %39.4 kadarını duodenum hastalıkları oluşturmaktadır. En sık bulunan özofagus patolojileri özofajit, varisler ve hiyatus hernisidir. Özofajit, bahsettiğimiz diğer çalışmalarda olduğu gibi bizde de en sık rastlanılan özofagus patolojisi olmuştur.

Midede en sık rastladığımız patoloji gastrittir (%38.7). Bahsettiğimiz diğer çalışmalara göre daha yüksek oranda mide kanseri saptanmıştır (%24.7). Mide ülseri de bu grupta üçüncü sırayı almaktadır (%24.2).

Tablo II: Endoskopide görülen lezyonların dağılımı.

özofagus		mide		duodenum	
özofajit	301 (%36.9)	gastrit	471 (%38.7)	deformasyon	438 (%34.9)
varis	148 (%18.2)	kanser	301 (%24.7)	ülser	399 (%31.9)
hiyatus hernisi	93 (%11.4)	ülser	295 (%24.3)	duodenit	379 (%30.3)
kanser	80 (%9.8)	pilor darlığı	64 (%5.3)	polip	15 (%1.2)
KÖS yetm.	55 (%6.7)	polip	55 (%4.5)	kanser	12
GÖR	50 (%6.1)	SMT	10	divertikül	9
akalazya	14	divertikül	5	yabancı cisim	1
divertikül	13	leiomyom	4		
benign darlık	17	dış bası	4		
Mallory Weiss	10	vasküler malf.	3		
polip	8	yabancı cisim	4		
monilya	3				
yabancı cisim	13				
dış bası	6				
SMT	3				

Duodenum patolojileri arasında en sık rastlanılan bulbusta deformasyon olmuştur (%34.9). Ülser ve duodenit sık rastlanılan diğer bulgulardır.

Yaptığımız çalışmada sadece endoskopik sonuçları değerlendirdik. Mide ülseri, mide ve özofagus kanserleri gibi ciddi patolojilerin bulunma sıklığı endoskopik tetkikin önemini ortaya koymaktadır.

KAYNAKLAR

1. Gibb SP et al: Diagnostic endoscopy of the upper gastrointestinal tract. *Curr Concepts Gastroenterol.* 1982; 7: 3-7.
2. Ateş KB ve ark. T.Y.I.H'nde son iki yılda yapılan 10282 üst gastrointestinal sistem endoskopisinin değerlendirilmesi. *Türk Kli. Gastroenterohepatol.* 1990; 2: 86-8.
3. Şimşek H ve ark. Upper gastrointestinal endoscopy in Turkey: A review of 5000 cases. *Gastrointest. Endosc* 1988; 34(1): 68-9.
4. Fedail S et al: Upper gastrointestinal fiberoptic endoscopy experience in Sudan. *Lancet* 1983; 2: 897-9.
5. Gibb SP et al: Use of fiberoptic endoscopy in diagnosis and therapy of upper gastrointestinal disorders. *Med Clin North Am* 1986; 70:1307-26.
6. Nakih BA et al: The role of gastrointestinal endoscopy in a developing country. *endoscopy* 1986; 18: 37-9.